21.07.2013 г. / 21:13:10

Вяра

04.08 по еретическия, †22 юли по църковния календар - Св. мироносица и равноапостолна Мария Магдалина. Възвръщане мощите на св. свещеномъченик Фока

Житие на света равноапостолна мироносица Мария Магдалина (I в.)

Света мироносица равноапостолна Мария Магдалина. Фрагмент от стара стенопис

Помнете вашите наставници, които са ви проповядвали словото Божие, и като имате пред очи свършека на техния

живот, подражавайте на вярата им.

Великата равноапостолна света мироносица Мария Магдалина, особено прославила се в християнската Църква със своята пламенна, непоколебима, самоотвержена любов към Господа Иисуса Христа, била родом от богатия по това време град Магдала, който се намирал в Галилейската област на Палестина, на брега на Генисаретското езеро, или Галилейското море, между градовете Капернаум и Тивериада. Поради произхода ѝ от град Магдала наричат света равноапостолна Мария Магдалина, за разлика от другите благочестиви жени с името Мария, споменати в Евангелието.

Света равноапостолна Мария Магдалина била истинска галилейка. А галилеец, галилейка в проповедта и утвърждаването на християнството означава нещо много особено. Галилеец наричали Самия Спасител Христа, тъй като Той от детство израснал и живял, а след това много проповядвал в Галилея, и даже в четвърти век гръко-римският император Юлиан Отстъпник умира (в 363 г.) с думите, отправени към Христа:

- Ти победи, Галилеецо!...

Първозваните Христови апостоли, които завинаги останали най-близки на Спасителя, били галилейци, с изключение на Иуда Искариот - предателя. При явяването на Спасителя Христа след Възкресението на планината в Галилея на многочислен сонм вярващи (повече от 500) голяма част от тях били галилейци, следващи Господа по време на Неговата проповед в Галилея, слушащи Неговото учение, станали свидетели на чудесата Му и изпитали върху себе си благостта на милосърдния Целител - Иисуса. И тъй като галилейците възприемали и разпространявали Христовото учение по-ревностно от иудеите от другите области на Палестина, в началото наричали всички последователи на Спасителя

Христа “галилейци”. Галилейците много се отличавали от иудеите от другите области на Палестина, както рязко се отличавала природата на Галилея от природата на Южна Палестина. В Галилея природата била жизнерадостна и населението - живо и просто; а в Южна Палестина - безплодна пустиня и народ, нежелаещ да признае нищо друго освен буквата и формите на правилата. Жителите на Галилея с желание възприемали идеите и духа на закона; у иерусалимските иудеи господствала единствено рутинната външност. Галилея станала родина и люлка на християнството; Иудея била изсушена от тесногръдото фарисейство и късогледото садукейство. Галилейците били пламенни, отзивчиви, стремителни, благодарни, честни, храбри - били възторжено религиозни, обичали да слушат поучения за вярата и Бога - били откровени, трудолюбиви, поетични и обичали гръцкото мъдро образование... И Мария Магдалина, изцелена от Спасителя Христа, проявила в своя живот много от прекрасните отличителни качества на своите прародители галилейци, първи и най-ревностни християни.

За първата част от живота на света равноапостолна Мария Магдалина е известно само това, че тя страдала от тежък, неизлечим недъг, била обхванатa, според евангелските думи, от “седем бяса”. Причината и обстоятелствата на появата на нещастието ѝ са неизвестни. Но светото Евангелие и отците на Христовата Църква учат, че такива особено тежки страдания Божието Провидение допуска, за да “се явят Божиите дела”, тоест, за да се явят особените Божии действия по отношение на хората и особените действия, извършвани от Бога чрез Месията Христа, каквото е в настоящия случай изцелението от бесовете, за славата на Бога и Христа и за духовно просвещение и спасението на Мария Магдалина. Според учението на Спасителя Христа за подобни обстоятелства трябва да предполагаме, че Мария Магдалина била обхванатa

от бесове не поради личните ѝ грехове, или грехове на родителите ѝ, а Божието Провидение допуснало това, за да яви Господ Иисус Христос делото на Славата Божия, да покаже великото дело на изцелението на Мария Магдалина, просветлението на ума ѝ, привличането ѝ към вярата в Спасителя Христа и към вечното спасение. Причина за тежкото страдание на Мария Магдалина от бесовете, както и причината за другите неведоми, непостижими за човека Божии действия и допущения по отношение на хората, са скрити в световните тайни на Божията премъдрост, които хората не могат да постигнат. Ако не беше страдала толкова тежко и неизлечимо, Мария Магдалина би могла или да остане съвсем встрани от делото на Спасителя Христа, или да се отнася към чудесата на Богочовека Христа с любопитство и удивление, но без жива и спасителна вяра, и не би се извисила до тази висша, от нищо непоколебима любов към Господа, за която била утешена с явяването на възкръсналия Спасител Христос даже преди всичките Му най-близки апостоли. Но безпомощна в страданията, галилейката Мария Магдалина не могла да бъде равнодушна към слуха за Чудотворeца, изцеляващ “всяка болест и всяка немощ у народа”. И ето, тя бърза да намери този Чудотворец, става очевидка на това как “Той излекувал мнозина от болести и недъзи и от зли духове”, и глухи, и слепи, и хроми, и прокажени, и мъртви възкресил- и Мария пламенно вярва в Неговото всемогъщество, прибягва към Неговата Божестена сила, проси изцеление за себе си и според вярата си получава това, което проси: мъчителната сила на злите духове я оставя, тя се освобождава от робството на бесовете и животът ѝ се освещава от Божественото сияние на нейния Изцелител, на Когото Мария Магдалина се посвещава изцяло, като пламенна благодарна галилейка.

Оттогава в душата на Мария Магдалина се разгоряла най-чиста и възвишена, най-благодарна и предана любов към

нейния Спасител Христа и тя вече завинаги се присъединила към своя Избавител, навсякъде Го следвала, за да слуша Неговите спасителни наставления и да се ползва от всеки случай да служи на своя Божествен Изцелител. А според тогавашните земни обстоятелства, в които поставил Себе Си Христос, Синът Човечески, Той се нуждаел от материално служене на Него и на делото Му. Нали Христос се родил в бедност в една пещера, в която във Витлеем прибирали добитъка, и Негова люлка били най-прости ясли. Неговата Майка могла да принесе в Божия храм в жертва, полагаща се за новородено, само два млади гълъба, поради семейна бедност. В малкия галилейски градец Назарет Христос живял до 29-ата Си година също в бедност, като осиновен член на семейството на прост дърводелец. И по време на проповядването на Евангелието на Царството Божие, за да има колкото е възможно по-малко препятствия в делото на изпълнението на великата мисия на Богочовека, Христос съвсем оставил настрана отношенията със семейството на Своя осиновител Иосиф, в което бил възпитан, както и всяка грижа за Своето материално благополучие и лична собственост. Затова и Христос нямал никакво имущество освен дрехата на странстващ галилейски учител на вярата, която носел, така че след трите години на Неговото обществено служение Той бил оценен само на тридесет сребърника, което тогава в Палестина било цената на на най-бедния от робите. На земята, която дошъл да спаси, Христос не притежавал нито едно парче земя, и нямал дом.

“- Лисиците имат леговища, и птиците небесни - гнезда, а Син Человеческий няма де глава да подслони” - казал Сам Христос.

Без жилище и имущество, и обичайната храна на Спасителя се състояла както храната на най-простия и беден галилеец, от ечемичен хляб и от уловената в Галилейското езеро и сварена

в топла вода на брега риба, а понякога и от късче див мед, който жителите свободно събирали. Укорът на лукавите фарисеи, че Син Човечески обича да яде и да пие вино, се отнасял към това, че Христос не отказвал да сподели трапезата с поканилите Го, като обществен учител, тъй като там учителите се ползвали с гостоприемство. И макар и апостолите и някои последователи на Христа да имали неголямо имущество - апостол Петър имал дом в Капернаум, Иоан в Иерусалим - а другите почитатели на Христа се занимавали с някои занаяти и поради това имали общо ковчеже с пари за плащане на разходите по насъщните потребности, за помощ на други бедни и за милостиня на нямащите. Но даже неголемите суми за най-необходимото невинаги имали в наличност. Така че когато иудейските събирачи на нищожния данък за храма дошли при апостол Петър и казали:

“- Вашият Учител не плаща ли дидрахма” (две драхми) - то нито Христос-Учителят, нито Неговите ученици имали тази нищожна сума!.

А по това време за Христа и Неговите чудеса “пръсна се слух за Него по цяла Сирия; и доведоха при Него всички немощни, налегнати от всякакви болести и недъзи, и хванати от бяс и луничави, и разслабени, и Той ги изцери. И подире Му тръгнаха много тълпи народ от Галилея и Десетоградие, от Иерусалим и Иудея и изотвъд Иордан”. И сред това множество от всякакъв народ имало много бедни, нуждаещи се не само от храна, но и от облекло...

Така много благочестиви жени, които били изцелени от Христа от тежки болести и имали достатъчно средства от имотите си, съпътствайки своя Благодетел в ходенето Му да проповядва Евангелието, “Му услужваха с имотите си”, тоест в случаи на нужда, изплащайки разходите по насъщните

потребности на бедните, съпътстващи Спасителя, и по Негово указание давали необходимите средства на нуждаещите се от материална помощ. От тези благодарни жени евангелист Лука първа споменава Мария Магдалина, защото тя дала първа пример на другите за такова признателно служене на делото на Богочовека, или надминавала всички с усърдието си в това свято дело. А безкористното им, ревностно служене на Спасителя Христа, по това време, когато "Той нямал де глава да подслони" и от повечето хора срещал студенина, учудване и враждебност - било радостно за Господа Иисуса и много Го утешавало в постоянните Му трудове и чести оскърбления.

При това особено забележителна била изключителната твърдост и необикновеното мъжество, с които света Мария Магдалина се отнасяла към своя Избавител. Въпреки всички препятствия и страшни опасности, даже в тежките дни и часове на жестоките страдания на Христа, Мария Магдалина се показала по-мъжествена и по-предана от апостолите; когато почти всички, и апостолите, въпреки обещанията си да умрат с Господа, били победени от страх от Господните врагове, "разбягали се" и се скрили - Мария Магдалина победила страха с любов и с непоколебимото си съпричастие към Страдащия се стараела да смекчи трънливия път, по който Той вървял за спасението на света. Жестоките страдания на Спасителя, разпнат на кръст, още повече предизвиквали наглите насмешки на иудейските първосвещеници, книжници и старейшини, които не се задоволили с изпълнението на гнусното си отмъщение, а стоейки близо до кръста на Разпнатия Христос, насмешливо изказвали безсъвестни и дръзки упреци към Невинния Страдалец и казвали:

"- Други спаси (от смърт), а Себе Си не може да спаси. Ако Той е Цар Израилев, нека сега слезе от кръста, и ще повярваме в Него...".

Също и римските войници се подигравали с Него и приближавайки се, казвали:

“- Ако Ти си Иудейският Цар, спаси се Сам”.

И разбойниците, разпнати с Него, Го хулели, и единият от тях, злословейки Го, казал:

“- Ако си Ти Христос, спаси Себе Си и нас”.

И минувачите го хулели, клатейки глава и казвайки:

“- Ти, Който разрушаваш храма и в три дни го съзиждаш, спаси Себе Си и слез от кръста…”.

И ето, когато по този начин глупостта и дивостта на тълпата и низката злоба на иудейските старейшини обкръжавали Разпнатия Христос - мъченическият Му поглед с утешение забелязал сълзите на благочестивите жени, между които Мария Магдалина била “от първите”. В тези сълзи на състрадание за Сина Човечески сякаш блеснал светъл лъч сред мрачното царство на греха и този лъч от благодарните жени утешил Невинния Страдалец със свидетелството за още не докрай погубената човешка природа.

Денят на великото изкупление на падналото човечество от Богочовека бил ясен. Вече било около пладне, а според еврейското определяне на времето, бил шестият час. Но ето, в това ясно пладне “потъмня слънцето и настана мрак” до деветия час, тоест, според съвременното определяне на часовете на деня, до третия час след пладне. Страшното, величествено, внушително небесно знамение - угасването на слънцето, тъмнината, обгръщаща всичко земно, сред ярката дневна светлина, тежко потиснала хулителите на Невинния Христос, предизвикала в тях ужас и ги накарала да замлъкнат. А познатите и почитателите на Разпнатия, които в началото стояли надалече и гледали, се приближили към Страдалеца,

обкръжили кръста Му и от тях евангелистът отново посочва Мария Магдалина първа. Така Мария Магдалина стояла в нозете не само на Спасителя Христа Чудотвореца, прославян и възпяван от младенците, но и в нозете на Иисуса Назарянина, унизен, обезчестен, позорно разпнат, изоставен даже от Неговите апостоли...

И след смъртта на своя Изцелител Мария Магдалина не Го напуска: тя придружавала изпращането на тялото Му от Иосиф Ариматейски и Никодим от кръста до гроба, била на погребението Му и гледала къде полагат Христа и когато, за да отдаде чест по Божия закон на вече настъпващия велик празник Пасха, оставила погребаното Му тяло, пламенната, благодарна любов на Мария Магдалина в дълбоката скръб ѝ открила източник на утешение. Любовта ѝ внушила желание да окаже последната възможна чест на унизения от иудеите неин Спасител. Тогава тя купува миро и аромати, та с помазването на тялото на погребания Христос да Му отдаде, според еврейския обичай, възможната почест.

Това начинание, дало на Мария Магдалина името мироносица, и двама от евангелистите отново я поставят първа сред другите жени, които я последвали, а третият споменава единствено нея в това благородно дело.

И още сред нощния сумрак, в първия ден на седмицата, след скръбната Събота, при опасността от озлобените иудеи, вече опитващи се да сложат ръце върху Христовите ученици, по времето, когато апостолите на Разпнатия с разбита душа се затворили в стаята си - Мария Магдалина заедно с някои благочестиви жени, пренебрегвайки опасността, безстрашно отива на гроба на Спасителя, носейки аромати и миро, приготвени за помазване на Христовото тяло, за да отдадат на Починалия последна любов и почит. Мария Магдалина не знаела за стражата, поставена от иудеите при пещерата на

Христовия гроб, и за запечатването на входа ѝ от първосвещениците, тъй като това станало след отдалечаването на всички почитатели на Христа от градината на Иосиф Ариматейски. Но сега, по пътя от Иерусалим към пещерата на Христовия гроб, Мария Магдалина си спомнила, че входът на тази пещера бил затворен от Иосиф и Никодим с много голям, тежък камък, който не можела да отмести от входа нито тя, нито спътниците ѝ. И ето, в смущение от това препятствие, мироносиците говорят помежду си:

“- Кой ли ще ни отвали камъка от вратата гробни?”.

Размишлявайки за това, Мария Магдалина, като изпреварила другите мироносици и се приближила към гробната пещера, изведнъж вижда, че смущаващият я камък вече е отместен от входа на пещерата…

За тогавашните иудеи камъкът, затварящ достъпа до тялото на починалия, се смятал за неприкосновен, за свещен. И отместването на камъка от входа на пещерата на Христовия гроб показвало, че с тялото на Погребания там се е случило нещо особено. А какво точно? - Първа и най-проста била мисълта, че тялото на Иисуса е взето от някого и би могло да бъде положено да друго място. И тази мисъл, да се лиши от възможността да Му отдаде последна чест, толкова поразила Мария Магдалина, че тя, без да се бави и без да влиза в пещерата, побягнала обратно към Иерусалим, за да извести на апостолите Петър и Иоан за случилото се на Христовия гроб. Тя вярвала, че известени от нея, апостолите ще вземат най-дейно участие в търсенето на тялото на Иисуса:

“- Дигнали Господа от гроба, и не знаем, де са Го турили” - казва тя на апостолите.

И действително, най-ревностните от апостолите, Петър и Иоан, веднага тръгнали към гроба. Затичали се и двамата; но

Иоан тичал по-бързо от Петър и дошъл на гроба пръв; навел се и видял лежащите повивки, но не влязъл в пещерата на гроба. След него идва Симон Петър, влиза в гроба и вижда лежащите повивки и плата, който бил на главата на Иисуса, лежащ не заедно с повивките, но отделно, на друго място - и всичко било подредено. Тогава влязъл и Иоан, видял и мълчейки, повярвал, че Христос е възкръснал; тъй като, ако някой е пренесъл тялото на Иисуса на друго място, би направил това, без да го съблича, също и ако го е откраднал, би взел тялото в този вид, в който лежало: а и смирната с алой, използвани от Никодим при погребението на Христа, много плътно прилепва повивките към тялото - пояснява свети Иоан Златоуст... - Но не с едни и същи чувства си тръгнали апостолите от опустелия гроб на своя Учител: - Петър, вместо с вяра, само с удивление "се върна, чудейки се сам в себе си за станалото"....

Когато апостолите си тръгнали с такова смътно и слабо усещане от празния Христов Гроб, на него отново се върнала Мария Магдалина. Като стигнала до пещерата на Гроба, тя започнала да плаче и безутешно скърбейки, надникнала в ниския вход на пещерата, за да погледне още веднъж къде е погребан нейният Спасител. И там "вижда да седят два Ангела в бяло облекло, единият при главата, а другият при нозете, дето беше лежало тялото Иисусово. И те ѝ казват:" жено, защо плачеш?"

Мария им отговаря:

"- Дигнали Господа моего, и не зная, де са Го турили!"...

Скръбта на Мария била толкова голяма, че тя не съобразила, че с нея говорят не хора, а ангели, приели вид на хора, за да облекчат скръбта ѝ със светлия си тържествен, празничен вид на мястото на печалното погребение на Христа, и тя им отговорила със същите думи, които казала и на апостолите за изчезването на тялото Христово от Гроба. А ангелите, с

тържественото си, светло явяване, подготвяйки Мария Магдалина за възвестяването на дивното Христово възкресение, обаче не ѝ казват, както на другите мироносици, че Този, Когото тя така ревностно търси, славно е възкръснал, защото на Господа било угодно да я причисли към непосредствените възвестители на Неговото Възкресение.

И ето, в този момент, когато Мария Магдалина в отговора си на ангелите им открила защо плаче, Спасителят Христос внезапно се появил зад Мария, поради което ангелите застанали в особено почтително положение спрямо Него; а Мария Магдалина, забелязвайки действителната промяна в тях, се обърнала назад и видяла “Иисуса да стои; ала не знаеше, че е Иисус”. - Тежките скръбни мисли и обилните сълзи ѝ пречели да види добре Стоящия зад нея, а очевидно и на Самия Спасител Христос не било угодно тя да Го познае веднага, както не веднага открил Себе Си на Емауските пътници, и сега Мария Магдалина Го взела за градинаря на градината на Иосиф Ариматейски, в която се намирала пещерата на светия Гроб.

Непознат от Мария Магдалина, Христос ѝ казва:

“- Жено! защо плачеш? кого търсиш?”

Чувствайки в тези думи състрадание към скръбта ѝ, Мария отговаря с доверителна молба:

“- Господине, ако си Го ти изнесъл, кажи ми, де си Го турил, и аз ще го взема.”.

Колко голяма, самоотвержена любов изразила Мария Магдалина с тези кратки и прости думи! Тя не нарича градинаря, когото мисли за Иисуса Христа, с името Му, а само казва “Него”... Тя самата толкова високо почитала своя Учител, че предполага, че и другите трябва да Го познават и

да се интересуват от Него. Тя умолява мнимия градинар да ѝ открие къде е отнесено тялото на Иисуса, тъй като градинарят на тази градина трябва да знае тайната на изчезването на това тяло от гробницата на Иосиф. Тялото не би могло да бъде откраднато без негово знание, тъй като градината била поверена на него. А ако самият Иосиф, господарят на градината, е пренесъл тялото на друго място, това също не би могло да стане без знанието на градинаря. И Мария Магдалина моли градинаря да ѝ посочи мястото, на което се намира Христовото тяло, за да Го вземе:

- Аз ще Го взема - казва тя.

В безмерната си любов към Господа Мария съвсем забравя за слабите си сили и се надява сама да вземе и пренесе тялото на своя Спасител. Усърдието и любовта ѝ са толкова велики и пламенни, че тя смята себе си за невероятно силна. И не получавайки бърз отговор на живия си въпрос, Мария Магдалина, както е присъщо на силно обезпокоен човек, отново се обърнала към страната на ангелите, желаейки може би да чуе от тях нещо за Иисуса или за да узнае причината, поради която са застанали в особено благоговейно положение. А Господ, трогнат от висотата и силата на нейната любов, с вече познатия на Мария благодатен глас, я извиква по име:

“- Марийо!”.

Сега Мария Магдалина чула този паметен за цял живот глас на нейния Спасител, с чиято сила Той изгонил от нея тълпа бесове - този небесен глас, който проникнал и оживявал всяка душа - този дивен глас, който услаждал душите на слушащите Го с небесно блаженство. И сега Мария почувствала близкото присъствие на Божествения Учител, в Когото били всичките ѝ блага, всичкото ѝ щастие, и неизказана радост изпълнила цялата душа на Мария. Преизпълнена с щастие, тя не можела да говори, и отново обръщайки се към Господа, с просветления

си взор Го познала и с възторг възкликнала към него с една-единствена дума: - “Учителю!” - и се хвърлила в нозете на Спасителя Христа…

Във възторжената си радост Мария Магдалина още не можела да си представи и да осъзнае цялото величие на Възкръсналия Христос. И Господ, за да просветли мислите ѝ и да ѝ каже за изменението и на Своята плът чрез възкресението, кротко ѝ казал:

“- Не се допирай до Мене, защото още не съм възлязъл при Отца Си.”

Мария Магдалина възторжено изразила поклонение пред човешкото естество на своя Спасител и Учител, а Христос, чрез забраната да се допира, възвисява, освещава мислите ѝ, научава я на по-благоговейно отношение и дава на Мария Магдалина да разбере, че времето за най-близко общение с Него ще настъпи тогава, когато Той напълно се скрие от чувствените очи на Своите ученици и възлезе на небето при Бога, Своя Отец. А тъй като и другите Христови ученици, при вестта за възкресението Му биха могли да помислят, че Той сега е с тях на земята завинаги и може би ще осъществи народните мечти за велико иудейско земно царство, Спасителят Христос изпраща Мария Магдалина да ги предпази от такива мисли и мечтания. Уверявайки апостолите в Христовото Възкресение с ясното съзерцание на Възкръсналия от нея и със словото Му, тя е изпратена от Господа да им възвести, че Христос вече няма да бъде дълго на земята, че Той, с най-прославеното тяло, трябва скоро да възлезе при Бога Отца. Но за да не им причини смущение и скръб вестта за това отдалечаване, Господ заповядва на Мария Магдалина да каже на учениците Му, че Неговият Отец, при Когото Той възлиза, е и техен Отец, и при това милостиво ги нарича Свои братя:

“- Иди при братята Ми, и им кажи: възлизам при Моя Отец и при вашия Отец, и при Моя Бог и вашия Бог”.

Като казал това, Христос станал невидим. А зарадваната, ощастливена Мария Магдалина отива и възвестява всичко, случило се с нея, на Христовите апостоли, и с възторг утешава скръбта им с дивните слова:

“- Христос воскресе!”

Ето защо, като първа, изпратена от Самия Господ благовестителка на извършилото се Възкресение Христово, Мария Магдалина е призната от християнската Църква за Равноапостолна.

Тук е най-светлата черта от цялото дивно служение на Мария Магдалина на Христовата Църква. В утрото на Възкресение Христово тя била удостоена да види възкръсналия Господ първа от всички Негови ученици и ученички и първа, по непосредствена заповед на Господа, била направена вестителка, проповедница на Христовото Възкресение за тях. Апостолите проповядвали Христовото Възкресение на целия свят; - Мария Магдалина проповядвала Христовото Възкресение на самите апостоли: - тя била апостол за апостолите!... Светите отци на Църквата виждат в това обстоятелство особена тайна и премъдрост на Божието провидение.

- Жена - учи свети Григорий Богослов, - приела първата лъжа от устата на змията, и жена от устата на Самия Възкръснал Господ първа чула радостната истина; така същата ръка, която разтворила смъртното питие, подала и чашата на живота...

Осветена от съзерцанието на Възкръсналия, възтържествувал над смъртта, победоносния Христос, пламенната Мария Магдалина и без думи била жив,

решителен свидетел на Христовото Възкресение. Но на благодатната ѝ вест за Възкресението на Учителя Иисуса апостолите и всички, които били с тях в дома на Иоан Богослов, не повярвали. Те “плачеха и ридаеха; но като чуха, че Той е жив, и че тя Го видяла, не повярваха”. - А защо?

Мария Магдалина се ползвала с пълно, несъмнено доверие от апостолите. Освен това между другите мироносици, които също им известили за съобщеното от ангелите възкресение на техния Учител - били майката на апостол Иоан Богослов, и майката на апостол Иаков, и Марта, и Мария, сестрите на Лазар, заедно с други благочестиви жени, всички от които също се ползвали с пълното доверие на апостолите; но те не им повярвали, смятайки думите им за празни…. - Толкова дълбоко било унинието на неголямото общество от Христови ученици… - След като иудейските първосвещеници хванали и разпнали Учителя Иисуса, а апостолите се разбягали и се скрили, те изведнъж се лишили от всичко, от всички свои лични и народни надежди; в тях се помрачила вярата в Иисуса Месията, в Неговата сила и слава; загубвайки вярата, те загубили и мъжество на духа; угнетявало ги и съзнанието за неизпълнен дълг пред Христа Учителя, Когото те малодушно оставили сам в ръцете на враговете и се разбягали, и нямайки никаква подкрепа нито в себе си, нито извън себе си, те вече мислели повече за своята собствена безопасност “поради страх от иудеите”… До Христовата смърт те все пак се надявали, че Той - техният Учител - е Месията, Който ще “избави Израиля”, ще утвърди славното Израилско земно царство, но Неговата позорна смърт на кръста напълно разрушила тези надежди и мечти. В очите на всички хора от това време разпятието било най-ужасната и позорна смърт, то било знак на страшно “проклятие”, според Моисеевия закон, и в душите на Иисусовите ученици останала само вярата в Него като Пророк, “Който беше пророк силен на дело и слово пред

Бога и целия народ”… - В мъчително угнетеното съзнание на Христовите ученици не се побирала мисълта за това, че истинният Месия, Христос, Синът Божий може да умре като човек, така, както Иисус действително умрял на кръста. Те видели чудотворното възкресяване от Иисуса на дъщерята на Иаир, на сина на Наинската вдовица, и на Лазар - но ето, Сам Иисус е умрял, както и другите пророци, и да възкръсне може само с всички хора в последния ден; а да възкръсне сам пророк чудотворец, такъв случай не е имало никога преди това… - Петър и Иоан, виждайки Христовия гроб, не могли да съобщят нищо освен това, че той бил празен. За явяването на ангелите и за Възкръсналия съобщавали само жени… Мъчително, крайно тежко положение… И ето, по-пламенният апостол Петър отново отива на светия Гроб, без да си дава сметка, без да знае защо отива, тъй като сам вече е видял празното място, където е бил погребан Христос. Но този път той скоро се върнал и с възторг възвестил на учениците:

- Наистина Христос възкръсна!… Аз сам Го видях, Той и на мене се яви по пътя.

Сега, изглежда, имало достатъчно очевидци на Възкръсналия, които да свидетелстват за истината на Христовото Възкресение, и много ученици с радост повярвали, но все пак не всички. А Мария Магдалина и другите мироносици, сияещи от щастие и пренебрегващи опасността от неистовите врагове на Иисуса Христа, не могли да останат спокойно на едно място, ходейки от къща на къща, от едни Христови ученици у други, в чиста, проста, дълбока и силна любов към своя Изцелител и Учител, възторжено и многократно повтаряли радостното благовестие:

- Христос Воскресе! Во истину воскресе!…

И от това най-малко семе благодатно, бързо започнало да расте огромното дърво на Христовата Църква. Шепата искрено

предани на Спасителя Христа ученици и ученички, от които най-ревностна била светата равноапостолна мироносица Мария Магдалина, възтържествували над надменното празномислие на езичеството, завладели цели царства с техните царе, и пренесли Божественото Христово учение по цялата земя, повтаряйки тържествените слова на първото благовестие на света Мария Магдалина, неподлежащи на никакво съмнение, тъй като те са засвидетелствани със самото слово Божие в светото Евангелие. - Защо са съхранени и се предлагат от Църквата, защо се четат? - За прослава на света Мария Магдалина ли? - Не, светиите, живеещи в небесната слава, във високата и вечна слава Божия, не се нуждаят от земна слава, от нищожна слава от човеците. Но чрез спомнянето на земния им живот, подвизите и добродетелите им, и на нас самите се дава наставление и подтик към богоугоден живот и душеспасителни подвизи. Чрез светия Христов апостол Павел Господ ни заповядва: “Помнете вашите наставници, които са ви проповядвали словото Божие, и като имате пред очи свършека на техния живот, подражавайте на вярата им”.

И ето, светата Христова Църква съхранява и предлага на нашето внимание разкази за живота на свети хора за наше самоизпитване, самоусъвършенстване и спасение чрез подражаване на вярата и духа на тези Божии светии, та и ние да не падаме в леност, но да подражаваме на ония, които чрез вяра и дълготърпение наследяват Божиите обещания.... - Света равноапостолна мироносица Мария Магдалина самоотвержено изпълнила първата и главна заповед на Спасителя Христа: “възлюби Господа... от всичкото си сърце, и от всичката си душа, и с всичкия си разум, и с всичката си сила”. Осъществяването от света Мария Магдалина при всякакви обстоятелства на такава изключителна любов към Господа служи за образец на любовта към Бога, нашия Спасител за

всеки християнин. И по примера на света Мария Магдалина всички ние, християните, трябва да имаме и да проявяваме самоотвержена любов към Бога, от всичкото си сърце, с всичките желания, стремежи и сили на душата си, с всичките си познавателни способности трябва всецяло да се прилепяваме към Господа, нашия Спасител. Силата на нашата любов към Бога трябва да бъде такава, че никой и нищо да не може да ни отдели от тази любов, “ни смърт, нито живот, ни Ангели, ни Власти, нито Сили, ни настояще, нито бъдеще, ни височина, ни дълбочина, нито друга някоя твар”.

От времето на описаните от светите Евангелисти явявания на Спасителя Христа и предизвиканата от тези явления пламенна проповед на света Мария Магдалина за Възкресението, съхранилите се новозаветни книги не съобщават повече подробности за дейността на света равноапостолна Мария Магдалина и сведенията за живота ѝ след това са предмет на преданието. Преданията за по-нататъшния ѝ живот на няколко местни християнски църкви много се различават по мястото, откъдето произлизат; но те навсякъде по същество съобщават за ревностната равноапостолна дейност на света Мария Магдалина. И различията между тези предания зависят от това, кои от евангелските жени тези църкви разбират под името на света Мария Магдалина. Някои западни християнски църкви, както и отците на Църквата с учените богослови, обединяват в една, или в две личности три евангелски жени: грешницата, която в дома на Симона фарисея се покаяла, обливала нозете на Спасителя Христа със сълзите си, изтривала ги с косите си и ги мажела с драгоценно миро - и Мария от Витиния, сестрата на Лазар- също и Мария Магдалина, която била освободена от Спасителя Христа от седем бяса. Но Източната Гръко-Руска православна Църква сега, както и преди, признава тези, споменати в Евангелията с различни признаци, три личности

за различни, отделни, и не иска да поставя историческите сведения върху основата на произволни, вероятни тълкувания. Поради това преданието на Източната Гръко-Руска православна Църква съобщава, че след Евангелските явявания на Възкръсналия Христос преди Възнесението Му и след това, света равноапостолна Мария Магдалина пребивавала с Пресвета Богородица и апостолите и била дейна помощница на първите успехи на разпространението на християнската вяра отначало в Иерусалим. Но изпълнена с усърдие, пламенна вяра и ревностна любов към Божието благовестие, тя след това проповядвала и в други страни, навсякъде възвестявайки небесната благодат, радостта и спасението на всички, повярвали в Спасителя на света Възкръсналия Христос.

Света мироносица равноапостолна Мария Магдалина. Фрагмент от ромейска миниатюра

Като посетила Италия света равноапостолна Мария Магдалина намерила случай да се яви пред царуващия по това време император Тиберий I, и му казала:

- Христос воскресе!

Света равноапостолна Мария Магдалина започнала пламенната си проповед за Възкресението и учението на Спасителя Христа. Тя с голямо вдъхновение и убеденост разказвала на императора за живота, чудесата, разпятието и възкресението на Иисуса Христа, с прямото, простодушно изложение на изключително несправедливия, пристрастен съд над Иисуса Христа от озлобените членове на Иерусалимския Синедрион, както и недоглеждането от страна на малодушния римски управител на Иудея Пилат Понтийски, при осъждането на Иисуса Христа на разпятие, навлякла върху тях гнева на императора. Тиберий ги предал на съд, на който Пилат бил лишен от власт и заточен в Галия, в град Виена, където, според едно предание, измъчен от угризенията на съвестта и от отчаяние, сам лишил себе си от живот. А според друго предание Пилат се разкаял, обърнал се с молитва към Христа, в знак на което главата му след отсичането била приета от ангел.

Заедно със света Мария Магдалина към Италия се отправили, според преданието, и сестрите на Лазар Марта и Мария; а Пилат, узнавайки за това и боейки се от изобличение на противозаконните му действия от страна на християните,

сам изпратил съобщение на император Тиберий за Иисуса Христа, в което свидетелствал за добродетелния живот на Христа, за изцеляването на всякакви болести и недъзи от Него, даже за възкресяването на мъртви и за другите Му велики чудеса. Пилат утвърждавал, че, проверявайки обвиненията на иудеите, не намерил в Иисуса Христа никаква вина; той полагал големи усилия да Го избави от ръцете на размирните иудеи, но не успял да постигне избавлението Му и предал Иисуса на тяхната воля, поради виковете на народа и бунтовното обвинение на иудеите към самия Пилат… А след разпятието на Иисуса от иудеите в природата се извършили страшни знамения, възкръснали много мъртви, с Неговото възкресение на третия ден и Пилат, като свидетел, обхванат от силен страх, съобщил на държавния кесар за всичко, което се извършило с Иисуса Христа, Който станал предмет на вяра, като Бог.

Мраморен бюст на император Тиберий, съхраняван в регионалния археологически музей на Палермо.

След такива свидетелства от страна на римския управител на Иудея и от страна на почитателите на Спасителя Христа, император Тиберий, според преданието, сам повярвал в Спасителя Христа, предложил да причислят Иисуса Христа към лика на римските богове, и дори тогава, когато Римският Сенат отхвърлил това предложение, Тиберий с царски указ заплашвал да накаже всеки, който се осмелява да наскърби вярващите в Иисуса Христа.

По този начин с ревностната, безстрашна проповед за Спасителя Христа света равноапостолна Мария Магдалина, заедно с другите благочестиви християни, накарала и езическия управител на Иудея писмено да засвидетелства всемирното събитие на Христовото Възкресение пред езическия свят и убедила тогавашния римски император да признае величието и божественото могъщество на Спасителя Христа, улеснявайки с всичко това разпространението на християнството.

А християните от това време, като узнали за значението и силата на впечатлението, предизвикано от Мария Магдалина на император Тиберий с думите: “Христос воскресе!” - започнали да ѝ подражават в това и като спомен на Христовото Възкресение започнали да си казват:

- Христос воскресе!... Во истину воскресе!...

Така този обичай постепенно се разпространил навсякъде и станал всеобщ за християните по целия свят.

Света равноапостолна Мария Магдалина проповядвала дълго благовестието на Възкръсналия Христос в Италия и в град Рим, и при първото посещение на апостол Павел в Рим, и след отпътуването му две години по-късно. Освен в преданието, свидетелство за това можем да видим в характерния поздрав на апостол Павел до света Мария, в посланието му от

търговския гръцки град Коринт до християните, намиращи се тогава в Рим. Свети Иоан Златоуст поучава за това, че въздавайки на всеки вярващ съответстващата му похвала, апостол Павел приветства света равноапостолна Мария, като много потрудила се и посветила се на апостолски подвизи. Трудовете ѝ, споменати тук от апостола, били подвизи на апостол и евангелист - следователно равноапостолни; тя служела - добавя свети Златоуст - и с пари, безстрашно се излагала на опасности и извършвала трудни пътешествия, споделяйки със светите апостоли всички трудове на проповедничеството.

От Рим, според преданието на Църквата, света равноапостолна Мария Магдалина пристигнала в град Ефес, който тогава бил особено известен. Тук, според преданието и свидетелството на много свети отци и църковни писатели, света равноапостолна Мария Магдалина помагала на свети апостол и евангелист Иоан Богослов в благовестническите трудове, оставайки до своята мирна кончина, и била погребана също в Ефес.

Нетленните прославени мощи на света равноапостолна Мария Магдалина били пренесени тържествено в девети век при император Лъв VI Философ от Ефес в Константинопол и положени в храма на манастира на свети Лазар. Такова е преданието на Източната православна християнска Църква.

Но не можем със сигурност да твърдим, че мощите на света равноапостолна Мария Магдалина останали завинаги и изцяло в Константинопол. Те биха могли да бъдат пренесени на друго място от самите вярващи, поради страх от победоносните нападения на турците; те лесно биха могли да бъдат взети от и на запад в Рим, когато Константинопол бил завладян от италианците и кръстоносците при четвъртия поход в началото на XIII век, тъй като тогава мощите на светците от много

югоизточни области били пренасяни и разделяни по различни градове в страните на Западна Европа.

Римокатолическата църква твърди, че мощите на света равноапостолна Мария Магдалина, с изключение на главата ѝ, почиват в Рим, около Латеранския дворец на римските папи в главния храм на свети Иоан Латерански, под олтара, който папа Хонорий III осветил в нейна чест, като сам погребал мощите ѝ там. Освен това католическата църква почита от 1280 г. и част от мощите ѝ, намиращи се във Франция, в Проваж, близо до град Марсилия, където в уединената долина, в полите на стръмните планини, е построен величествен храм на името на света Мария Магдалина...

Това е всичко, което досега е известно за светата равноапостолна мироносица Мария Магдалина: несъмнено вярното, предадено ни от светото Евангелие, и вероятното според преданията на местните църкви, за които, както и за всички, **света равноапостолна Мария Магдалина била, по непосредствена заповед от Спасителя Христа, първа от всички хора проповедница на спасителното Христово Възкресение**.

Тропарь, глас 1:

Христу нас ради от Девы рождшемуся честная Магдалина Мария последовала еси, того оправдания и законы хранящи: темже днесь всесвятую твою память празднующе, грехов разрешение молитвами твоими приемлем.

(Христос, заради нас родил се от Дева, честна Мария Магдалино си последвала, пазеща Неговия закон и заповеди; затова днес, празнуващи твоята всесвята памет, приемаме опрощение на греховете по твоите молитви.)

Кондак, глас 3:

Предстоящи преславная у креста Спасова со иными многими, и Матери Господни состраждущи, и слезы точащи, сие в похвалу приношаше глаголющи: что сие есть странное чудо; содержай всю тварь пострадати изволи: слава державе Твоей.

(Предстояща, преславна, при кръста на Спасителя с мнозина други, състрадаващи на Майката Божия и проливаща сълзи, принасяше похвала, говорейки: какво е това странно чудо; Държащият цялата твар пожела да пострада: Слава на Твоето могъщество.)

Величание равноапостольной Марии Магдалине, мироносице

Величáем тя,/ мирономóсице святáя равноапóстольная Марúе Магдалúно,/ и чтим болéзни и труды́ твоя́,/ úмиже трудúлася есú/ во благовéстии Христóве.

Молитва равноапостольной Марии Магдалине, мироносице

О, святáя мирономóсице и всехвáльная равноапóстольная Христóва ученúце Магдалúно Марúе! К тебé, я́ко вéрней и мóщней о нас к Бóгу ходáтаице, грéшнии и недостóйнии, ны́не усéрдно прибегáем и в сокрушéнии сердéц нáших мóлимся. Ты в житúи́ своéм стрáшныя кóзни бесóвския испытáла есú, но благодáтию Христóвою я́вно тех свободúлася есú, и нас молúтвами твоúми от сéти бесóвския избáви, да вы́ну во всем житúи́ нáшем дéлом, слóвом, мы́слию и тáйными помышлéнии сердéц нáших вéрно послýжим едúному Святóму Влады́це Бóгу, я́коже Томý обещáлися есмы́. Ты пáче всех благ земны́х сладчáйшаго Гóспода Иисýса возлюбúла есú и Томý чрез все житúе́ дóбре послéдовала есú, Божéственными учéнии Егó и благодáтию не тóкмо своюó дýшу питáющи, но и мнóжество людéй от тьмы язы́ческия ко Христý чýдному свéту приводя́щи;

то ве́дуще, про́сим тя: испроси́ нам у Христа́ Бо́га благода́ть просвеща́ющую и освяща́ющую, да, е́ю осеня́еми, преуспева́ем в ве́ре и благоче́стии, в по́двизех любве́ и самоотвержо́ния, да неле́ностно тщи́мся служи́ти бли́жним в их ну́ждах духо́вных и теле́сных, па́мятующе приме́р твоего́ человеколю́бия. Ты, свята́я Мари́е, бо́дренно благода́тию Бо́жиею протекла́ еси́ житие́ на земли́ и ми́рно отшла́ еси́ во оби́тели Небе́сныя, моли́ Христа́ Спа́са, да моли́твами твои́ми сподо́бит нас непреткнове́нно соверши́ти стра́нствие на́ше в сей юдо́ли пла́ча и в ми́ре и покая́нии сконча́ти живо́т наш, да та́ко и в свя́тости на земли́ пожи́вше, ве́чныя блаже́нныя жи́зни на Небеси́ сподо́бимся и та́мо с тобо́ю и все́ми святы́ми вку́пе вы́ну восхва́лим Тро́ицу Нераздо́льную, воспои́м Еди́но Божество́, Отца́ и Сы́на и Ду́ха Всесвята́го, во ве́ки веко́в. Ами́нь.

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

buditeli.info © 2017